

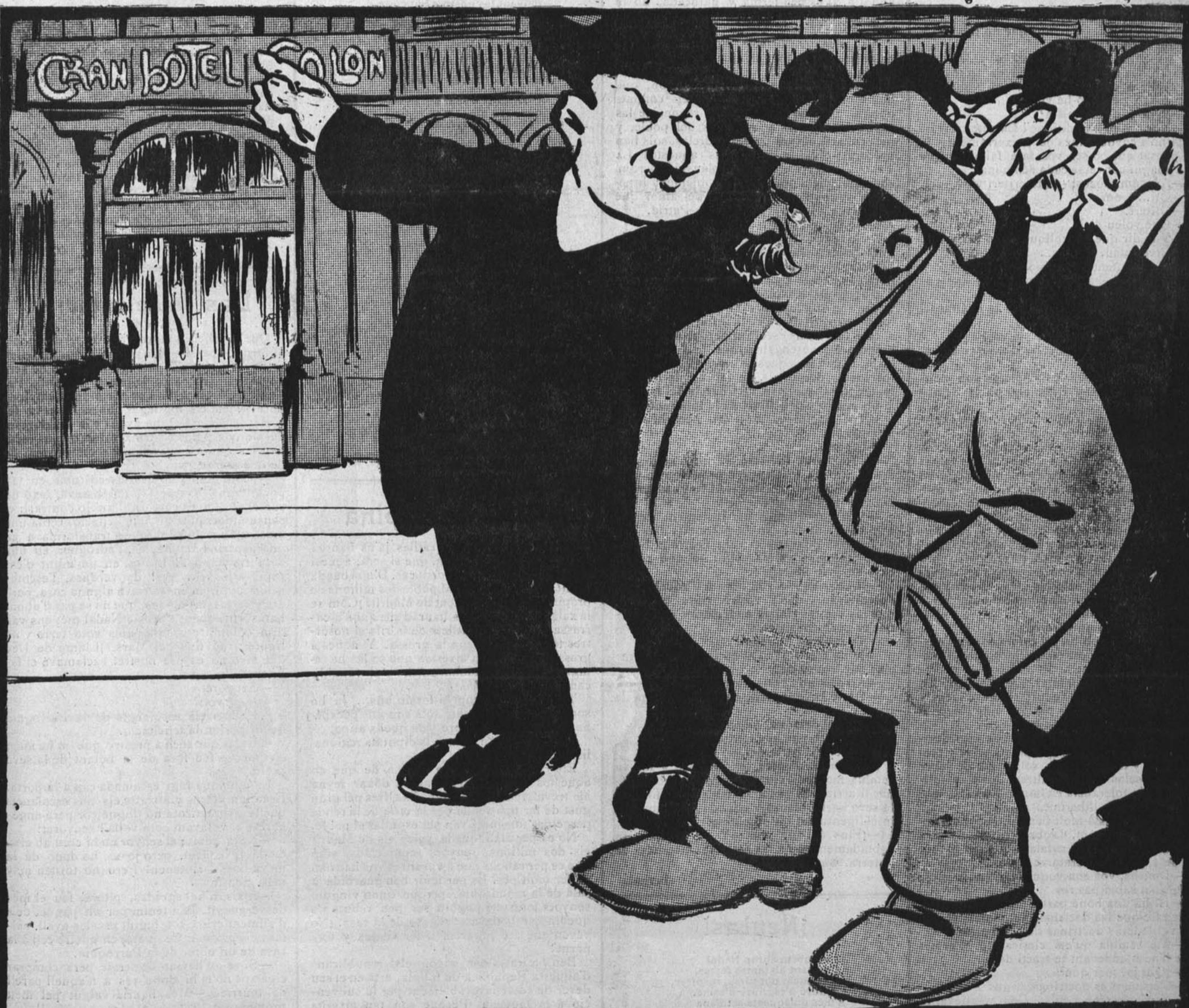
SETMANARI SATIRICH

No l'equivoqueu ab el d'enfronte * Mudarà'l petadó cada setmana

DIPUTACIÓ, 295

SURT ELS DISSAPTES

El prometre no fa pobre

En Corominas :— Senyor Lerroux, avuy teniam de menjar el gall republicà.

En Lerroux :— Pacienza companys. Republicà ó monárquich la qüestió es menjarlo. A vritat Junoy?

Xerrameca

Estava amanintme pera deixar anar la xerrameca senmanal quan se m'ha entrat en el despaig, (perque are tenim despaig) un home petit y rebassut que sense com vá ni com vé se m'ha assentat al devant de la taula.

—Valdria la pena de dir Deu·vos·guard— li he dit.

—Soch demòcrata—ha contestat.

—Jo'm creya que'l ser demòcrata no estava pas renyit ab el tenir modos.

—Donchs, estavau errat. Per molts, no es pas aixis.

—Bé; y, qué volia?

—Völia feyna. Fa temps que no trevallo y cal que aixó acabi.

—Y quina feyna voleu fer?

—Oh! La meva feyna l'heu de triar vos. He sentit à dir que per any nou volia fer reformas y per aixó he vindut.

—Qué sou reformista?

—No; pro m'hau dit que'l Carreter xerrare ja no's cuidará més de la xerrameca y jo he pensat que potser vos farà falta un que vos dongui conversa cada senmana.

—Aveyám, dochs; teniu criteri vos?

—Cri... écóm?

—Criteri.

—Qué voleu dir?

—Vuy dir que m'expliqueu cóm penseu.

—Pregunteu, donchs...

—Cóm enteneu la democracia?

El *gnom* rebassut se'm va quedar ruminant.

—Per mi la democracia es la equitat y'l respecte.

—Molt bé. ¿Sou catalanista vos?

—Si; com podria deixar d'esserne essent demòcrata?

—No diuhen que'l catalanistas son clericals, reaccionaris y enemichs de la democracia?

—Aixó justament es lo que voldria explicar jo á n'els demòcratas de cartró.

—Expliqueus. Veyám com ho fariau.

—Jo, pobre de mi, no crech pas que cálgu molt de coneixement pera entendre aixó. Se tracta de la democracia pura y d'anar á conquerir la verdadera llibertat. Hem de començar, donchs, prescindint en absolut de las ideas, creences y demés problemes que portin en si l'allunyament y enemistats dels homes. Pera arribar á n'aixó, es precís fer obra educativa y la obra educativa no's fa pas encomanantnos els defectes dels defectuosos pera assimilar-nos, sinó que cal esmenarlos pera que s'assimilin.

—Parleu com un Cicerò, pro...

—Cal lluytar ab un sol esfors contra l'enemich comú. Aquest enemich comú es l'enemich de la llibertat...

—Pro aixó es somniar, *gnom* amich. En primer lloch parlas de prescindir d'ideas y creences y no trobarás pas qui vulga sacrificar las propias conviccions...

—Permeteu; es que no cal pas sacrificiarlas, sinó que fins podeu practicarlas y propagarlas y tot. Se tracta solzament de saber respectárselas uns als altres. Aixó es tolerància y la tolerància es la més hermosa manifestació de la llibertat.

—Tot aixó está molt ben dit, pro no t'entendrà pas tothom. L'obrer català no será mai ab el moviment catalanista y per lo tant no será mai demòcrata verdader.

—Donchs, vos equivoqueu perque ja hi es.

—No'n sabia pas res.

—Hi há una bona part d'obrers que saben entendre que las doctrinas autonomistas son las verdaderas doctrinas de la llibertat.

—Me sembla qu'es clerical tu. Permet que d'aquí endavant te tracti de tu.

—Qui jo? per que?

—Perque dius doctrinas...

—Sempre sereu neulas. Com vos deya, la

autonomia es estimada per molts y molts obrers catalans, porque en ella hi han après d'estimar la llibertat. Els hi predicava avans en Pi y Margall ab la seva paraula honrada y sa ploma consequent, los hi predica avuy la prosperitat dels pobles que's regeixen autonomicament yls hi predicarà sempre'l bon sentit qu'ensenyà que no hi pot haver llibertat individual sense llibertat colectiva; qu'ensenyà que'l governs populars autònoms son els únics que poden respondre els caracters y necessitats dels pobles y que may serà possible diferenciar un trono y sos ministres d'un silló presidencial y sos consellers.

—Endavant.

—Si, si; hi han molts y molts obrers que axis pensan y molts y molts que sense saberlo hi creuen.

—Donchs ¿qui's detura?

—Els detura las prèdicas de sirena dels que'l s'hi prometan la llibertat á plasso fixo; los que'l s'hi enganyan miserablement en profit propi, los que'l s'hi han fet entendre que'l Catalanism es un enemic dels obrers, los que han tingut interès en desnaturalizar la finalitat redemptora del moviment autonomista de Catalunya.

—Aixis com t'ho farás pera explicarlos hi tot això.

—Conversant.

—Llavors LA TRALLA de que't servirà?

—Me servirà pera fuetjar de valent als explotadors de totes las ideas, no als que de bona fe les professin. Me servirà pera ratllar la cara dels verdaders culpables del malestar dels nostres obrers. Me servirà pera fer botre de ses cadirals burocràtiques als hipòcritas patriots que fan veure que creuen en la regeneració de la terra morta del centre. Pera fuetjar als que temerosos de la rierada ab que'l s'amenassava'l nostre moviment nacionalista han procurat, y ho han lograt, dividir l'accio comú del poble català, porque una sola acció amenassava ser, y contra aquesta, si es ben ferma y unificada, no hi tindrian forsa's menadors del estat corromput y absorvent.

Als primers causants d'aquestas lluytas entre nosaltres, als que impotents pera deturar la empenta del moviment llibertador, han procurat enviarnos homes á sou, que han sabut convertir-se en idols dels confiats obrers, als que cobarts pera regoneixe las aspiracions justas y sagradas del poble, y més cobarts encara pera atendrelas, sols han procurat dividirnos; á tots aquests LA TRALLA's fuetjarà sense plànyels perque son doblement traydors y doblement hipòcritas y doblement sacrilegs del amor que menteixen á lo qu'ells tenen per Patria.

—Ho fas molt fort.

—No tant com mereixen. Y als altres, als que obcecats per las promeses falagueras de llibertat y República, als pobres germans nostres que son explotats en sa ignorancia, á n'quests els predicarém ab amor perque'n son dignes, yls hi predicarém aixis las grans veritats de la llibertat dels homes encare que no'n escoltin, porque aixis quan vinguin els desenganyos que han de venirlos, trobin en aquestas veritats, en aquests ideals despoblats de falsia, els brassos redemptors que han de tréurels del fang de la obcecació y dels líms de la ignorancia.

—Tot aixó'm va molt bé, però hi trobo un mal.

—Diguéu.

—Trobo que tot aixó es molt serio y jo crech que de mal-de-caps prous que'n passem. Jo voldria que aixó'l s'hi fessis entendre riuent y fentlos riure.

—Vos entençeu molt bé. Justament aixó ve com l'anell al dit. No fa pas molts días que ab la meva tafaneria'm vaig ficar á la Federació Escoia y vareig sentir lo que predica en Joan Maragall:

—Rieu, rieu,—els hi deya á n'aquells que l'escoltavan,—que'l vostre riure es vida, que las vostras rialles enderrocan els tabernacles poch consistentes.

—Te rahó en Maragall.

—Ja ho crech. ¡Y n'hi há tants de tabernacles que trontollan!

—Aixó es una bona frase...

—Oh, y las que sentirà si'n arreglén de tractes.

—Per mi demana, *gnom* amich.

—No crech pas que renyim per aixó.

—Donchs ja parlarém.—

El *gnom* va alsarse, encare que á mi va semblarme que s'ajupia porque ab prous feynas li arribava'l nas á la taula, y refilantse la seva barba blanca y abundosa va mirarme intel·ligentment tot dihentme;

—Fins á l'any nou!—Y va desapareixe sobtadament cap á las escletxes metàlicas de la terra.

INTERI

¡Neulas!

Ens trobém aprop Nadal
y pensant ab tantas festas,
no'm puch, pot dirse, inspirar,
y tindré d'escriure d'esma.
A més qu'aquesta setmana

res important ha passat,
com no siguin las carreras
que s'han fet á dintre'l Parch.
Y com no es la meva feyna
ferre ressenya formal,
perque, està clar, això fa molt
Noticiero Universal;
me proposo fer campana,
mes me diu lo director:

—Si no escrius quatre quartillas
no menjáras pas turró.—
Y jo que per tal minestra
fins a Sans me'n aniria,
podéu comptá ab quin afany
las quartillas ompliria.

—¿Qué dirás que sigui nou?

—¿Qué l'Odón fa de las sevas?

Això es vell. ¿Qué'n Corominas

ja sab dir més bestes?

Fora'l cas lo més xocant.

—¿Qué'n Lerroux y els grans p'pás

van aplanir cert camí?

Mira que reliscarás.

—¿Qué'n Marquina no escriu odas?

No es pas cert, que la *Perdida*

una lata va portar

firmada per en Marquina.

—¿Qué aquella caza del Pueblo

Deu ajut qui la veurá?

Això es nou; certs lletreros

ja diuhen clà y castella

que s'hi fa moltà comèdia,

que's moltà fàcil que al final

los incautos accionistes

se quedin sens l'últim ral.

Que'n Maleta, n' Boladeras,

en Comas, en Samarcanch...

Deixém estar tanta xusma

y procurém enlayrancs,

que las festas qu'are venen

son las festas del amor

y l'humanist entera

las celebra qui més pot.

Los uns formantne pessebres,

un ram monòpolissat

per certs escriptors perdidos

que menjan vert á tot drap.

Lo govern r'fant al poble

ab la grossa de Nadal,

la rifa más tolerable

de quantas ve regalant.

Los serenos, escombrayres,

vigilants y carboners,

los del aigua, los gasistas,

ab barbers y cafeters;

de Sant Tomàs á Nadal

rifantsens que dona gust,

deixant las nostres butxacas

més peladas que cap fus.

Quedant per lo tant al poble

la sola resignació,

de veure com los ministres

s'atipan tots de turró,

mentres ell, per lo seu mal,

ha de carregáls neules

de gobernadors d'allende,

Lerroux y cent mil més,

que sens mirar si es lo dia

de celebráls ignoscents,

me li van penjant la lluifa

del modo més indecent.

Qué ho digui la classe obrera,

qué ho digui lo poble tot,

qué'está ja cansat de sobras

de servir tant de ninot.

Ab aixó lector amable,

que creuosa tents ab mí,

trevalla ab ferma enteresa

per tot lo nostre obtén;

que'l dia que Catalunya

obtingui l'autonomia,

será lo jorn més felis,

lo jorn de més alegria.

Es un escàndol! exclamava don Pancraci. Tot el sant dia un ha d'estar ab el dits a la butxaca de l'ermilla. No sembla sino que un els robi'l dinés y que tothom tingui'l dret d'anar a saquejar al ciutadà que te quatre quartos a la butxaca.

Felicitació per qui...

—Senyoret.

—¡Cóm! un altre y no l'has tirat per l'ull de l'escala.

—Ja veurà, aquest es un senyó castellá.

—Castellá? feu tot arrufant el nas y agafant de sobre una taula la pesseta.

—Qué no'l coneixes?

—No, senyor; pero'm sembla haverlo vist en algun lloc.

—Digali que s'esperi que ja hi vaig.

—El señor don Pancracio G...

—Glop—per servirlo—¿qué se li oferia?

—Venia a felicitarlo con motivo de las fiestas de Navidad—contestà tot allargantli una tarjeta ab un nom eminentment castellá.

—Pero si no'l coneix a vosté—feu escamat el fabricant.

—«Usted perdone. Creia que V. recordaría mi nombre. Yo soy el organizador de la última huelga de sus obreros de Pals.»

—Vágissen al dimoni!

—«Bueno como V. quiera, pero le advierto que de no darm'e aguinaldo com es costumbre en mi tierra, van a declarársele en huelga otra vez los obreros.»

Don Pancraci, ab els ulls inmensament oberts devant de la barra fenomenal del profitat *organizador*, va ficarse la mà a la butxaca y donantli una pesseta li girà l'esquena ab el propòsit ferm de ferse ell també *organizador*, però pera organizar una vaga general de propinas.

SABBS

Important

S'han rebut en aquesta redacció algunes cartas firmades per pseudònims, en les que fent protestas de democracia y autonomisme s'hi traslluix la indignació que han causat certs conceptes emesos per LA TRALLA que segons els comunicants desdihuen del respecte que han de mereixer's els llegidors d'una publicació sia quin se vulga'l seu caràcter particular en lo polítich, en lo religiós y en lo social. Som de la mateixa opinió.

Els conceptes de que's protesta son en realitat qüestió de descendència més que d'altra

cosa y es per això que sumant las indicacions rebudes per escrit a les que hem tingut ocasió de sentir entre's consequents llegidors dels nostre periódich, y fentnos ressò dels comentaris que s'han fet respecte'l llençantge inculte que ha usat fins are l'antiga redacció de LA TRALLA, fem avinent que ls elements que han entrat a formarne part, sense deixar de banda'l fi esencial de LA TRALLA, ni oblidar els interessos de la classe trevalladora, que's proposa defensar ab més brahó que may en tot lo que sian justos y equitatius, farà sas campanyas sense necessitat de recorrer al mal-parlar, ni fer us de mots que la descendència y respecte tenen fiscales.

Enteném que l'obrer català es culte, com ho proba una de las derreras cartas que havérem rebut y que la firma «Un obrer decent»; enteném qu'es ofendre als nostres obrers el significar que pera atraurels cap a la rahó y a la justicia es precis parlarlos grollerament; y enteném que la veritat de las droctinas de LA TRALLA es prou concisa, prou clara y prou resplendent pera fer entendre als enganyats l'erro en que's troban, per tenir necessitat d'empastifar las planas d'una publicació que's proposa curar vicsis y acabar ab els eterns explotadors del nostre país.

Serveixi de resposta als nostres atents comunicants, la afirmació de que per els mateixos defectes que senyalan, es per lo que la redacció de LA TRALLA ha sofert un cambi d'elements; y tingan entés que molt los hi agrahim las seves manifestacions com los hi agrahirém de aqui en endavant las que's serveixin fersos si com las d'are obeheixen al interès de dignificar las nostras ideas, els nostres procediments y fins el nostre idioma.

LA REDACCIÓ

“La Tralla”

—Qui es la que tot ho fa anar endoyna, y que jamay calla sent als traydors tremolar?

LA TRALLA.

—Qui es que als falsos redemptors fa anar com ninots de palla sense caldre gran esfors?

LA TRALLA.

—Qui al obrer massa confiat del tirá que l'avassalla vol véurel prompte lliurat?

LA TRALLA.

—Qui ab el front alt y'l cor net no té amo que li diu jcalla! ni té compromís contret?

LA TRALLA.

—Qui es que quan diu pa es pa y que tot quant diu may falla puig no parla per parlà?

LA TRALLA.

—Qui es que no tem á n'els vils, ni la veu se li enrogalla per combatre contra mils?

LA TRALLA.

Ella es; y sens descans anirà fent seyna neta, fuetejant á n'els tirans que al obrer fan la traveta pagats per los governants.

Sens caure ni regular, veuréu com té prou agalla pera desenmascarar als redemptors de quincalla que'n volen engatollar... En fi, ja's veuréu guillar quan sentin fiblar LA TRALLA.

LLUM

Teatres

L'ordinari Henschel de cál Intim no es tan ordinari com volen suposar las malas llengüas.

Figürinse que al ordinari li diuhen senyor Henschel; a la seva dona li diuhen senyora Henschel y tot d'aquest tenor.

Si no hagués sigut que vam sortir del teatre a quarts de dues, los hi diria que ls seyyors qu'en Gual comanda ho varen fer anar tot molt rebé. Però entre que'n van fer anar a dormir tart y que aquella nit la pluja la regalavan, crèguin que val tota la bona voluntat del mon parlar una mica bé de la vetlla del divendres passat.

Perque aquesta vegada no ha sigut en dijuns la cosa, sinó en divendres.

La seyyoreta Ferrer estava malalta'l dijuns y encare devia estarne'l divendres perque va sortir ficada al llit y no més el primer acte. Després ja no la varem veure més. Els cómichs deyan que la seyyora Henschel era morta y la Ferrer seya de seyyora Henschel.

En Gimenez es un gran ordinari. Creguin que'n va fer un tipò d'allò més maco y fins per semblar més ordinari va ensejarse de fer una veu d'ayguardent que semblava que se'n sentia la fortor.

Van fer sortir a copia de picaments de mans a tothom: traductor, director y cómichs, que tots ho van fer ab molt bon desitg, ab molt amore y ab molt acert, encare que pels grups d'intelectuals se parlava molt d'en Zaconi y de cosas aixis que sempre mudan y que sembla que donan més valentia pera reventar als estudiosos actors del *terrèr* (que diu el Maleta.)

Demaném no més á n'en Gual que no'n fassi trigar tant d'acte á acte sobre tot els días que'en donan cinch, y que procuri que no plogui, y si plou que procuri que l'aygua no s'encloti per l'acera perquèls banys de peus no proban massa en aquests temps.

La falta d'espacio no ns permete parlar de los otros coliseos.

TALIO

Fuetadas

Llegim en el diari republicà *La Perdida* portaveu de la monarquia, las següents interessants notícias:

«A las 8'5 minutos de la mañana ha llegado el rey.

En la estación fué recibido por el elemento oficial.»

«El Rey enfermo?»

Aunque se ha desmentido oficialmente que el Rey ha regresado ligeramente enfermo, por cuya causa se ha suspendido el Consejo que iba a presidir ahora, se dice que el monarca padece un ligero catarro, efecto de las excursiones que ha verificado estos últimos días en Portugal.

Sin embargo, es posible que se celebre Consejo de ministros mañana por la mañana.

A consecuencia de este ligero constipado, los ministros no han podido despachar con el Rey, á pesar de haberlo intentado, á consecuencia de haber aplazado el monarca el despacho.»

Y otras de este mismo tenor.

«Vritat que mes que un diari republicà sembla un portaveu de la monarquia?»

En Marquina, el poeta, ha tingut una gran alegria. Aquell grand... montagne li ha donada participantli que la *Patria grande* no ha mort.

«No ha muerto España?... ¡Oh, venturosa (nueva), oh increible mensaje, oh dulce aviso el que nos trae tu voz de aquellas playas!»

Però Marquina del meu cor, tu creyas qu'era morta quan els teus amichs la fan servir tan y tan en las sevas prédicas? Tu la creyas morta quan els teus Krauses li pronostican un *porvenir feliz e independiente, libre y próspero*.

May vos entendréu. Lo que l'un fa ab els peus l'altre ho desfà ab las potas.

Diu que anirém tan bé, que'l diari ho porta qu'el Rey ve.

Ab aquest motiu el republicans de la *Perdida* están més contents que un noy ab saboras novas.

Y ben mirat no n'hi há per menos, donchs aquests republicans de camama tindrán la satisfacció de tenir com á hoste al seu verdader amo y senyor al qui sempre han fet de lacayos y limpiabotas, pera alcansar algunas actas de diputat ó algunas concejalías, cuyant no obstant de cubrir la sevas hipocresías ab lo mantell de una República á la que ell's sempre han fet servir de arcabota per las sevas concupiscencias, apartant aixis al proletariat del verdader camí de la seva emanciació.

Y si no se ho volen creure, no tenen més que repasar las planas de la mateixa *Perdida* ahont en una correspondencia de Manresa es veu la alegria que entre els *perdidos* de aquella ciutat ha causat el sol anunci de que el Rey, al venir á Barcelona, seria fàcil que també visités al poble manresá.

Per tots quatre costats se vos veu el llautó seyyors demòcratas de pà sucat ab oli.

De *La Perdida*:

«Únicamente los diputados republicanos por Barcelona gestionaron, apoyaron y lograron que el Gobierno concediese lo solicitado por el Ayuntamiento de esta capital.»

Oh ja, ja. Els bons amichs ho fan aixis. Y més si á cambi d'aquest *logro* els de Madrid logran el seu *sueño dorado* de poguer venir á Barcelona sense por de recordar Datos tristes.

Tenim apuntat tot allò que varen dir els *perdidos* en el meeting revisionista del procés de Montjuich.

Recordém com si fos are que's nombrá una comissió de la que segons tenim entés ne formava part un dels regidors *perdidos* elegits darrerament.

Son alguns els que'n han demanat que preguntém qu'es lo que ha fet aquesta comissió en favor de la reivindicació dels obrers martiritzats en el castell fatidich, y entre aquests que'n ho han demanat hi han obrers, gens dubtosos en materia lerrouxiana, que comensen ja a sentir las pessigollas del desengany.

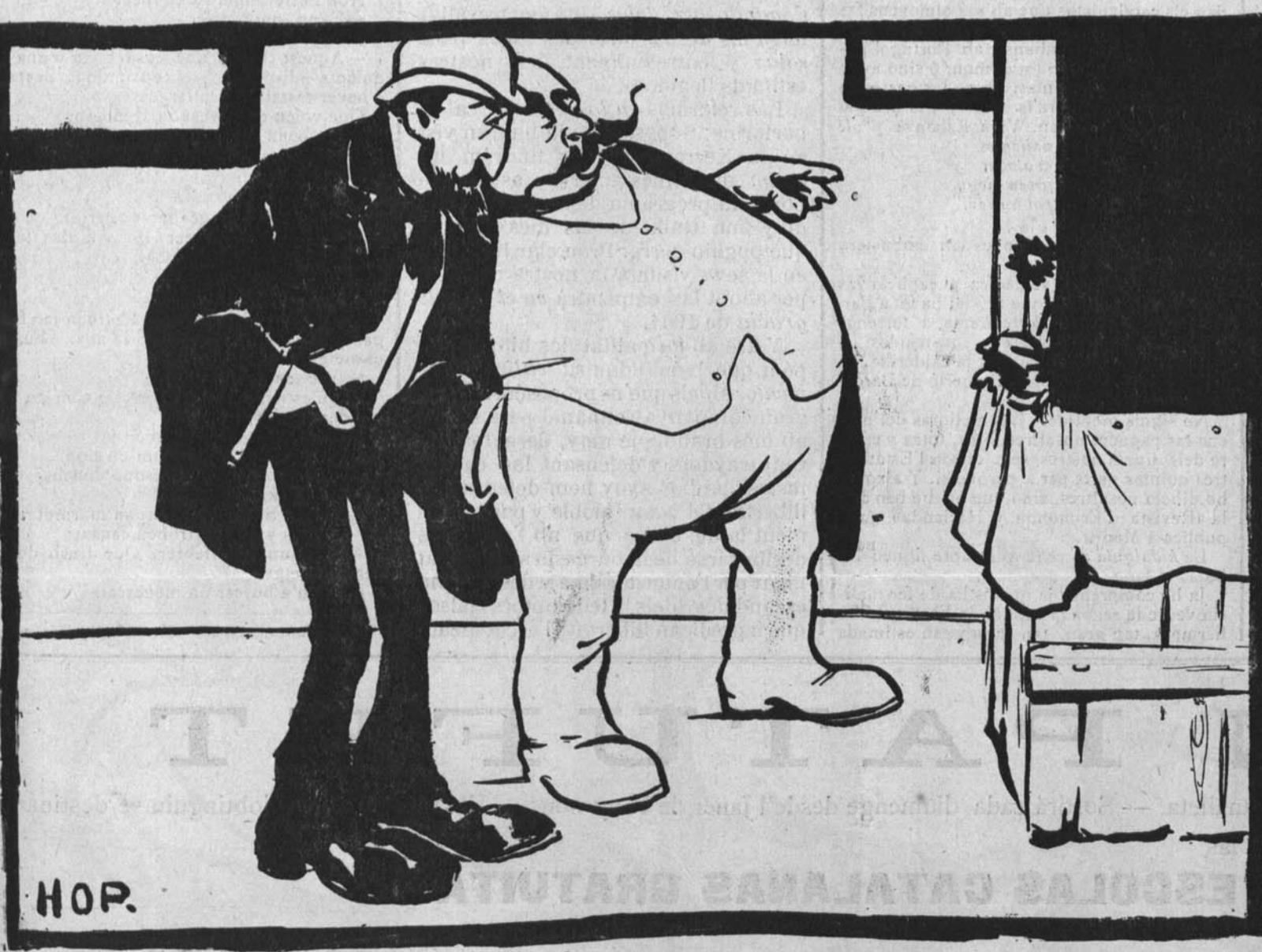
Nos abstinen de fer nosaltres aquesta pregunta, perque ja de temps sabíam que la finalitat d'aquell meeting revisionista no era altra que la d'anar po-

HOP.

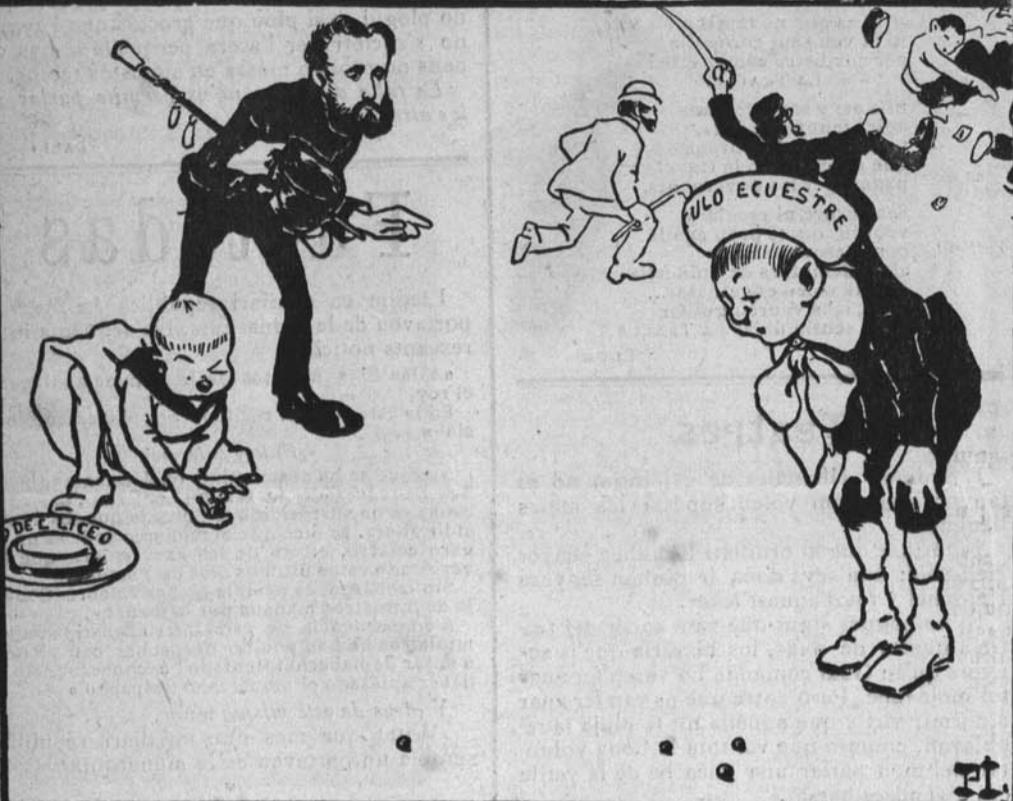
—Molt bé, molt bé, pro trobo que això de fer pessebres no fa avensat.

—Oh, es que tu no t'has adonat d'una cosa. ¡Mira veus aquella casa tan maca que hi há al costat del Naixement?

Donchs es la *Casa del Pueblo*.

La igualtat centralista

El Gobernador. — Senyoritos tengan ustedes la amabilidad de no jugar.
Els policias de segón terme. — Arri d'aquí trinxerayres, à veure si vos porto à la cangri.

sant esqué pera las eleccions. Las eleccions son fetas, no se què demanen més!
 Quin dia serà que caurà la vena dels ulls de nostres honrats y enganyats obrers!

Llegim en la *Gazeta* de Budapest lo següent:

«Espanya y Portugal jugan á Nacions y'ls desgraciats menors d'edat no veuen que la niñera s'els contempla embadalit tot esperant l'hora en que hi intervindrà pera pêndrelihi las joguinas y clavárloshi una surra.»

Y si no ho fa ella, per humanitat, el concert de les grans nacions tindrà d'intervenirhi.

A la fi'n cansarem d'aquests jochs de criatura.

Sense comentaris.

El virrey S. M. Salmerón I ha sigut àrbitre durant alguns dies dels destins de la *Gran nació*.

Malas veus asseguran que'l dia avans d'anarsen el seu gran amich á Lisboa varen tenir una entrevista en la que'l primer va demanarli que fes el favor de tenirli compte dels seus trastos ja qu'ell no estaría gayres dias fora, perque s'anyora.

No extranyariam gens ni mica que fos cert puig tothom sab que'l *Gran republico* es ad-vocat de la familia ja en vida de l'avia que al cel sia.

Estat de comptes republicà:
 Extracte del meeting de Madrid.

En Lerroux: Las muralles de Jericó d'are, caurán al tronar de la dinamita.

Senyor Anglés: Y això serà aviat, *aviadissim*. (?)

En Vallés: La futura República será federal (me sembla)

Els frares morirán cremats de viu en viu, las monjas també (excepte las de la familia del nostre gran Roca) y la reacció sera exterminda.

En Muro: La República futura será respetuosa y tranzigent.

En Labra: (Plorant la República de 1893 no té temps de parlar de la futura.)

En Salmerón: La República que nosaltres posarém serà República d'ordre. Respectarà la Espanya vella (retrògada!). Respectarà

las ideas religiosas en la conciencia y en el Temple. (!!!) Senyalará principis cardinals que determinin dintre l'autonomia la unitat de la patria. (!!!)

Deu fassi que la veyém ben aviat aquesta República amalgamada. ¡Quinas pinyas hi haurán!

Are comprehend las glorias de Cavite, Santiago y demás anteriores.

Aquell ceguet tan simpàtic que's guanya la videta cantant «Els Segadors» pels carrers de nostra ciutat, s'ha vist poch menys que atropellat, segons llegim en un diari, per un senyor oficial que deu sentir els ardors guerrers de la *noble raza*. Y tot per qué? Donchs perque'l popular ceguet va anar á cantar aprop del quartel de Bonsuccés l'himne nacional de Catalunya, en quin barri hi abunden els catalanistes que ab sas almoynas favoreixen al perseguit ceguet.

Sort que are ab laliança ab Portugal podrém anar á tiros ab tot el mon, ó sinó aviat se rovellarian las armas, (si no las gastessin de tant en tant contra'l obrers) y'ls ardors bélicos se refrescarian. Viva Espanya y olé por el valor de estos valientes

Que vienen á atacar
 á un pobre joven ciego
 que no s'hi pot tornar.

El marqués de Portago es un embustero descarat.

Desde l'*Imparcial* se dedica á explicar las concesions y favors que l'Estat ha fet á Barcelona, y entre altres referents á terrenos concedits (?) y edificacions construidas (?) n'hi ha una que m'ha acabat la calderilla.

«Ensanche y mejora del puerto de Barcelona»

No siguis mentider. Las mellors del port ens las paguem nosaltres totas, totas y encare dels diners nostres se'n queda l'Estat les tres quintas parts per... perque si. Y això no ho dihém nosaltres, sinó que ho diu ben clar la «Revista d'Economia y Hacienda» que's publica á Madrit.

La *hidalguia* us cega y sempre fiqueu las botas al fang.

Ja ho comprehend ja que os ha de fer mali-cia veure la *segunda capital* de Espanya tan hermosa, tan gran, tan culta y tan estimada

dels extrangers, sense que de totes aquestas hermosuras vos ne deguéu ni las gracies.

Però si't fa rabia espinyatels y no diguis embusterias senyor marqués de Portago.

—Maleta, Maleta, tornarás á rebre.

Els mateixos qu'envian telegramitas insultantes á los ministros, te tornarán á bofetejar el dia que fassin més cas de tu. Perque are no n'hanvem pas fet altre cas que'l fastich que fa sentirte repetir alló de que'l catalanistas volén la Catalunya tres cops voltada de muralles.

Ja es vell aixó home... y despresa trobo que en Grandmontagne s'enfadará ab vosaltres. Li gasteu massa'l nom á n'aquest reclam d'última hora y per mica que s'estimi un home ha de sentirse molt de que tu li tiris floretas y en Marquina li fassi aquellas bromas en vers.

Si'm voleu creure á mi no gasteu tan espay de *La Perdida* ab aquests entreteniments, prou lo necessitareu per ferhi equilibris y fer entendre als vostres republicans que no serán buenos cogerrillionarios si no fan un arch de triomf á Alfons XIII.

Me sembla que per aquest cantó no t'exposarás tan á rebre... per are. Per despresa non' respond que ja vindrà'l dia que aquest poble que us rifeu impunement vos allisará la esquina.

L'altre dia en lo Congrés, lo diputat *toneler* se va permetre comensar lo seu discurs ab la galana frase de: amichs y companys.

—Oy que fa democrata aixó?

Mes jo voldria que se'm digués á quins companys y amichs se referia, perque tractar d'amichs y companys als puntals d'una monarquia, tot un diputat republicà, vull creure que's tan monárquich com ells.

Per alló que dibuen, de l'abundancia del cor la boca en parla.

La nostra reforma

Are que á Madrit s'han tornat tan generosos pera facilitar la reforma de Barcelona, volém aprofitar nosaltres la ocasió pera introduhirne alguna en el nostre periódich, tan pera corresponde á la bona acullida ab que'l nostre poble ha acullit LA TRALLA com pera seguir progressant, qu'es la primera mostra de lo progressius que som en tots els ordres.

Comensaré per pintar de nou la portada que resultarà d'alló més modern. Farém ninots á desdir, no perdonando sacrificios, sinó fent treballar forsa als de las arts del llapis pera solas y entreteniment dels nostres estimats llegidors.

Las reformas en lo altre no cal ni parlarme: Suposo que ja haurán vist en la Xerrameca, que tindrém un *gnom* de lo mes aixerit y astut, que porta un programa de lo més tremendo y una tralla de las mes fibrants que pugui córrer. Prou clar ho digué en la seva visita á la nostra redacció per ahont las empenderá en el año de gracia de 1904.

Y are ab formalitat los hi participém que hem adquirit valiosos elementos ab els que ns proposém fer una gran campanya setmanal pera seguir ab més brahó que may, desenmascarrant traydors y defensant las causas justas que fins avuy hem defensat: la llibertat del nostre poble y particularment la del obrer que ab l'afany de deslliurarse de la burgesia s'ha deixat lligar per l'autoritarisme y despotisme escandalós dels Redemptors falsos que li predican llibertat y esclavitzan.

Entre'ls nous elements ab que competen hi han estudiosos obrers catalans (obrers autentichs, no's creguin are que també fem disfressas) que sentint verament amor envers sos germans vólen ajudarnos en la nostra tasca de revindicar ab els drets y personalitat de la Patria nostra, los drets y personalitat del treballador honrat.

Pera portar á cap tot aquest munt de promeses, (que no serán com las de la República á plasso fixo) es molt natural que busquessim un local ben gran, ben ample y ben espayós pera emmagatzemarhi las existencias de bon humor que tenim. Perque tot aixó que'ns proposém fer, ho farém riuent, per la gran rahó de que'l riure no'l fan pagar y perque á dir vritat totes aquestas desgracias que passan entre els de Madrit y'ls d'aquí no més farien riure si no fessin tan fastich.

Donchs, si senyors. Tindrém casa nova y flamant, com qualsevulga *Vanguardia*, ab despatx cuyna y tiririt y tot. Els hi oferim desd'are al Carrer de la Diputació núm. 262 baixos, entrant per la escala á ma dreta, ahont sempre serán ben rebuts, ben obsequiats y ben de tot. Allí rebrém (en el bon sentit de la paraula) tot lo que'ns envihin els nostres colabordors, y desd'allí pegarém (en el mal sentit de la paraula) a tots els individuos pegables, que no son pochs.

Tot ho anirém fent si'n hi ajudan vostés (y encare que no'n's ajudin) y tot sense molestarlos en questió de quartos. Tot ho darém per 5 céntims.

En el número próximo ja introduuirem algunas reformas y d'aquí en endavant anirém fenthi innovacions que sorprendrán al lector per lo novas.

Donchs, quedém aixís; no'l's vuy destorbar més que pera dirloshi que LA TRALLA's hi desitja un bon Nadal y bon any nou, forsa bon humor y més pessetas encare.

Xistos vells

A la Fraternidad Republicana:

—Ey tu, porta café.

—Voy.

—Aquest café té una cosa bona y una de dolenta—diu el pobre consumidor después d'haver tastat una cullaradeta.

—Qué voléu dir?—respón el mosso.

—La bona es que no hi há axicoria y la dolenta es que no hi há café, sinó ayuga bruta.

—*

En Pere es un pagés molt agarrat.

—Si no tenim fills per qui guardas tants diners—li diu la seva dona.

—Pels nostres nets.

—*

Un home mol treballador se troba tan fadigat que tement una malaltia fa anar á buscar el metge.

—Qué teniu, bon home?

—Qu'estich capolat. Trevallo com un buro de carga.

—Donchs y que no menjéu forsa?

—Ja ho crech, menjó com un llop.

—Qué no descanséu prou, donchs? Qué teniu insomni potser?

—Oh cá! Si dormo com una marmota.

—Y aixis y tot vos trobéu cansat?

—Com un gos llebrer. Qué tinch de fer senyor metge?

—Aneu á buscar un menescal!

—*

Fidel Giró, impressor. — Carrer de Valencia, 233

EN PATUFET

Periódich ab ninots, dedicat á la canalleta. — Sortirà cada diumenge desde'l Janer de l'any nou. — Els beneficis que s'obtinguin se destinarán a la protecció y al sosteniment de las

ESCOLAS CATALANAS GRATUITAS

establertas a CATALUNYA

CADA NÚMERO 5 CÈNTIMS

REDACCIO Y ADMINISTRACIO, CARDONA, 5. — BARCELONA